

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet

Til:

Hardangervidda villreinutval
Sentrum 16
3630 Rødberg
sel@noreuvdal.no

Vår dato: 26.04.2023

Vår referanse: 2023/2237

Deres referanse:

Fellingskvote for Hardangervidda villreinområde 2023

Det vises til e-post av 18. april 2023 vedr. anbefaling om kvoteforslag for 2023, og brev av 21. april 2023 fra villreinutvalet med endelig anbefaling om kvote for 2023. Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet behandlet fellingskvote for 2023 i møte 24.04.2023, sak 31/23 og gjorde følgende vedtak:

Villreinnemnda godkjenner søknad fra Hardangervidda villreinutval om fellingskvote under jakta 2023 på 4.000 voksen bukk, med korttypen «voksen bukk 2,5 år og eldre.

Villreinnemnda legger til grunn følgende ekstraordinære tiltak for gjennomføring av jakta 2023:

- ***Gjeldende forskrift for jakttid på villrein på Hardangervidda for 2023 åpner for jakt i perioden 15. august til 30. september. Villreinnemnda støtter utvalet sin tilråding om jakttid fra 20/8 -20/9 og ber Miljødirektoratet om å utarbeide en forskrift som setter jakttida til dette tidsrommet for 2023. Dersom Miljødirektoratet ikke imøtekommer dette, vil nemnda sterkt oppfordre alle vald om likevel å praktisere jakttid fra og med 20/8 til og med 20/9.***
- ***Dyreposisjoner skal gjøres tilgjengelig for jegerne, men med minimum 48 timer forsinkelse.***
- ***Støtte til uttransport av dyr anbefales ikke videreført.***
- ***Villreinnemnda støtter villreinutvalet sitt forslag om å premiere komplett prøvetaking, veiing, levering av underkjeve og registrering av felte dyr i Hjorteviltregisteret (Sett og skutt). Villreinnemnda oppfordrer Miljødirektoratet til å finansiere, og til å lage en rutine for, premiering med kroner 1.500 pr felt bukk, forutsatt at det er gjennomført komplett prøvetaking for CWD, veiing, kjeveinnlevering og rapportering.***
- ***Det anbefales videreføring av dispensasjon fra skriftlige fellesjaktavtaler iht. Hjorteviltforskriftens § 31 for å kunne overføre kort mellom vald. Det er tilstrekkelig med muntlige avtaler.***
- ***Fredningssoner som er etablert og prøvd ut anbefales videreført. En anbefaler rettighetshavere å prøve ut nye fredningssoner under jakta for å øke villreinens arealbruk.***

Saksdokumenter

1. Kvoteforslag til 2. behandling i Hardangervidda villreinutval
2. Forslag til kvote og tiltak 2023 fra Hardangervidda villreinutval

Saken

Hardangervidda villreinutval behandler 20. april 2023 endelig kvoteforslag for jakta 2023, etter at forslag til fellingskvote og tiltak for jakta var ute til høring blant villreinvaldene, og kvoteforslag var også presentert og diskutert på Vår møtet for lokal villreinforvaltning på Hotel Ullensvang 15. april 2023. Villreinnemnda hadde

Sekretariatsadresse:

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet
Møsvannsveien 1149, 3660 Rjukan
kjohe@statsforvalteren.no tlf. 32 26 66 24 – 90 91 98 60

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet

kvoteforslag til foreløpig behandling i møtet 14. april, etter at bestandsplan 2023-2025 og kvoteforslaget var diskutert i møte med villreinutvalet samme dag.

Forslag til fellingskvote som var til høring:

«Kvoteforslaget tar utgangspunkt i villreinutvalets utarbeidede bestandsplan og mottatte signaler fra villreinnemnda og Regjeringen mht. fokus på uttak av voksen bukk. Villreinutvalet forventer at kalvetilvekst i 2023 vil bli lavere enn anbefalt bestandsmål. For å kunne nå ønsket kalvetilvekst i 2024 anbefales det ikke uttak av simle i 2023.

Det anbefales følgende kvote, korttyper og tiltak:

- Total kvote på 4.000 kort.
- Kvoten tildeles med 3.500 stk. kort av typen «voksen bukk 2,5 år og eldre» og 500 stk. kalvekort.
- Jakttid fra og med 20. august til og med 20. september.
- Dyreposisjoner gjøres tilgjengelig med 3 dagers forsinkelse.
- Jegerne som leverer hjerne- og lymfeprøve, underkjeve og registrerer alle opplysninger om felte dyr (bl.a. nøyaktig vekt) på hjorteviltregisteret, godtgjøres med kr. 1.500,- per dyr.
- Videreføre ordningen der det dispenseres fra kravet til skriftlige fellesjaktavtaler, jf. hjorteviltforskriften § 31.
- Videreføre fungerende fredningssoner og vurder nye fredningssoner i andre områder

Kvoten forventes å gi opp mot 700 felte dyr. Det anbefales et mindre uttak av kalv der jegerne har stor fokus på å ta ut små kalver.

Det forutsettes at jegerne leverer prøve av hjerne og lymfeknuter fra alle felte dyr eldre enn kalv, samt registrerer opplysninger om alle felte dyr på www.hjorteviltregisteret.no eller appen Sett og skutt.»

På bakgrunn av høringen blant valdene og diskusjon i vårmøtet, har sekretær for villreinutvalet endret sin anbefaling om fellingskvote sett i forhold til høringsforslaget. Endelig kvotevedtak i villreinutvalet vil oversendes nemnda rett etter møtet kvelden 20. april 2023. Anbefalt kvote som skal opp i villreinutvalet til endelig behandling er **4.000 voksen bukk, med korttypen «voksen bukk 2,5 år og eldre.**

Det anbefales ikke jakt på simler og ikke kvote på kalv da det bør vektlegges nødvendig tilvekst framfor å få inn kalvevekter / forsøke å få positiv jaktseleksjon på små kalver.

Forslag til ekstraordinære tiltak under jakta for å øke uttaket er uendret i forhold til høring:

- Jakttid: En ønsker ikke å starte jakta før 20/8 av hensyn til dyrenes kondisjon. Jakta stanses 20/9 fordi ingen skyter bukk etter denne datoen på grunn av brunst, og for å gi dyrene ro.
- Dyreposisjoner: Jakttid med tre dagers forsinkelse på dyreposisjoner for å øke uttaket.
- Støtte til uttransport av dyr anbefales ikke videreført.
- Det stilles formelt krav til innlevering av CWD-prøver, underkjeve og veid vekt. Det gis økonomisk godtgjøring til jeger med 1500 kr for korrekt innlevering av prøver og data
- Overføring av kort mellom vald: Anbefaler videreføring av dispensasjon fra skriftlige fellesjaktavtaler jfr. Hjorteviltforskriftens § 31. Det bør være tilstrekkelig med muntlige avtaler.
- Fredningssoner: Videreføre soner som er etablert og prøvd ut i Ullensvang og Eidfjord, og anbefaler rettighetshavere å prøve ut nye fredningssoner

Kvoteforslaget bygger på bestandsplanen som villreinnemnda godkjente i møtet 14. april. Planen har hovedmål for bestanden på 1.500 kalv, og andel voksen bukk 2,5 år og eldre mindre enn 15 % etter jakt. Dette tilsier en vinterbestand på rundt 4500 dyr.

Sekretariatsadresse:

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet

Møsvannsveien 1149, 3660 Rjukan

kjohe@statsforvalteren.no tlf. 32 26 66 24 – 90 91 98 60

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet

Kvoteforslaget bygger på nye beregninger som sier at vinterstammen er mellom 3500 og 4000 dyr, og med forventet kalvetilvekst i 2023 på 1100-1300 kalver.

Strukturtelling etter jakta høsten 2022 viste at det var 8,8 % bukk 3,5 år og eldre og 6,4 % bukk 2,5 år, totalt 15,2 % voksen bukk. Med antatt bestandsstørrelse på 3.750 dyr kan dette medføre 550-600 bukk 2,5 år og eldre ved jaktstart. Ved naturlig avgang gjennom vinteren er kalv, simler og ungdyr antatt å være mer utsatt for bortgang enn voksen bukk. Derfor kan bukkeandel være høyere enn 15,2 % ved årets kalving.

Vurdering

Som det gikk fram av bestandsplanen, har villreikutvalet gått bort fra målet om å utrydde CWD gjennom jakt, fordi en ikke mener at en kan komme langt nok ned i forhold til andel voksen bukk.

Kvoteforslaget fra sekretær i villreikutvalet (som legges til grunn for saksframlegget inntil kvotevedtak i utvalet foreligger), bygger likevel langt på veg opp under ønsket om et høyt bukkeuttak i 2023. Dersom bruk av ekstraordinære tiltak for å øke uttaket under jakta er sterke nok, vil det kunne medføre en lav bukkeandel etter jakta 2023.

Sekretær i villreikutvalet anbefaler en fellingskvote som kun legger opp til å ta ut et stort antall bukk under jakta. Simler var foreslått fredet i år for å kunne bygge opp stammen igjen til 4.500 vinterdyr. På bakgrunn av ny beregning av vinterstammen som kun tilsier i overkant av 3.500 dyr, har sekretær for utvalet også gått bort fra forslaget om felling av kalv. Det er i tråd med godkjent bestandsplan.

Det er foreslått flere tiltak for å øke fellingsresultatet under årets jakt, da som et kompromiss mellom ulike hensyn, og noe ulike ønsker fra grunneiere/rettighetshavere og statlige føringer.

Villreikutvalet foreslår ikke framskyndet jaktstart i år. Forskrift om jakt- og fangsttider ble endret i 2022 for å ta høyde for tidligere jaktstart for villrein på Hardangervidda sør for riksveg 7 både i 2022 og 2023. Pr. i dag sier forskriften at jaktstart er 15. august for 2023.

Jakttidsramme for villrein er etter jakttidsforskriften fram til 30.09. Dersom jakta skal stanses 20.09, må det enten skje ved frivillighet blant rettighetshaverne ved at de kun selger jaktrett fram til 20.09. Alternativt må Miljødirektoratet gjennomføre en endring i den nasjonale forskriften og vedta at jakta avsluttes 20.09. Da kan samtidig jaktstart tilbakestilles fra 15.08 til 20.08.

Villreikutvalet foreslår bruk av GPS-posisjoner med tre dagers forsinkelse. I 2022 var GPS-posisjoner tilgjengelig hver jaktdag med siste oppdatering kl. 23.00 kvelden i forveien, altså kun 8 timer forsinkelse. Da hadde jegerne svært god oversikt på hvor flokkene var hver morgen. Det resulterte i at flokkene med merka dyr fikk lite ro, mens flokker uten merka dyr i langt større grad gikk under radaren fordi oppmerk-somheten ble rettet mot dyreposisjonene. En forsinkelse på 1 eller 2 dager + en natt vil gi dyrene mulighet til å forflytte seg noe uten å ha jegere etter seg hele tiden.

Ordningen med støtte til uttransport av felte dyr er ikke evaluert, men erfaringene tilsier at ordningen ble noe utnyttet ved at transport av dyr ble fordelt på flere løft for å samtidig kunne ta med jegere og bagasje. Det ble også rapportert om flyging av bare en enkelt kalv.

Dersom det kan gis økonomisk støtte for hver voksen bukk som felles, og det leveres inn CWD-prøver av både hjerne og lymfeknuter, veid slaktevekt og underkjeve, vil det trolig motivere flere jegere til å felle bukk. Tilskuddet kan eventuelt brukes til å transportere ut kjøtt dersom tilsynsutvalgene åpner for å gi støtte til dette.

Sekretariatsadresse:

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet

Møsvannsveien 1149, 3660 Rjukan

kjohe@statsforvalteren.no tlf. 32 26 66 24 – 90 91 98 60

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet

Villreinutvalet og villreinnemnda diskuterte på vårmøtet å arrangere lokale møter med jegere og rettighetshavere før jakta for å informere og motivere jegerne til å gjennomføre en god jakt med et godt resultat, herunder full oppslutning om CWD-prøvetaking. Dette er et tiltak som må forsøkes, og som bør kunne gi en god effekt.

Konklusjon

Forslag til fellingskvote fra sekretær i Hardangervidda villreinutval, med 4.000 voksen bukk med korttypen «voksen bukk 2,5 år og eldre, synes å være hensiktsmessig i lys av godkjent bestandsplan og målet om å bekjempe og om mulig utrydde CWD.

Det er viktig at det settes inn gode ekstraordinære tiltak for å øke fellingen under jakta 2023.

Forslag til vedtak

Villreinnemnda godkjenner søknad fra Hardangervidda villreinutval om fellingskvote under jakta 2023 på 4.000 voksen bukk, med 4.000 voksen bukk, med korttypen «voksen bukk 2,5 år og eldre.

Villreinnemnda legger til grunn følgende ekstraordinære tiltak for gjennomføring av jakta 2023:

- Jakttid: En godtar villreinutvalets ønske om å ikke starte jakta før 20/8. Jakta stanses 20/9.
- Dyreposisjoner: Jakttid med 2,5 dagers forsinkelse på dyreposisjoner for å øke uttaket.
- Støtte til uttransport av dyr anbefales ikke videreført.
- Det stilles krav til innlevering av CWD-prøver (hjerne og lymfeknuter), underkjeve og veid slaktevekt. Det gis et tilskudd på 1500 kr for hvert felte dyr med fullstendig CWD-prøve, veid slaktevekt og innlevering av underkjeve.
- Det anbefales videreføring av dispensasjon fra skriftlige fellesjaktavtaler iht. Hjorteviltfor-skriftens § 31 for å kunne overføre kort mellom vald. Det er tilstrekkelig med muntlige avtaler.
- Fredningssoner som er etablert og prøvd ut anbefales videreført. En anbefaler rettighetshavere å prøve ut nye fredningssoner under jakta for å øke villreinens arealbruk.

Behandling i Villreinnemnda

Det kom forslag til endringer i vedtaket. Villreinnemnda vedtok enstemmig nytt forslag til vedtak.

Klage

Parter i saken og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket innen tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen skal sendes skriftlig til Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet men stiles til Miljødirektoratet, Postboks 5672 Torgarden, 7485 Trondheim. Det må gå tydelig fram at du klager, hva du klager over, hvilken endring du krever og begrunnelse for klagen.

Med helsing

Endre Lægreid (s)
Leiar

Kjetil Heitmann
Sekretær

Kopi:

Statsforvalteren i Oslo og Viken
Miljødirektoratet

Sekretariatsadresse:

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet
Møsvannsveien 1149, 3660 Rjukan
kjohe@statsforvalteren.no tlf. 32 26 66 24 – 90 91 98 60